

INFORMACE K RÁMCOVÉ SMĚRNICI O VODNÍ POLITICE EU

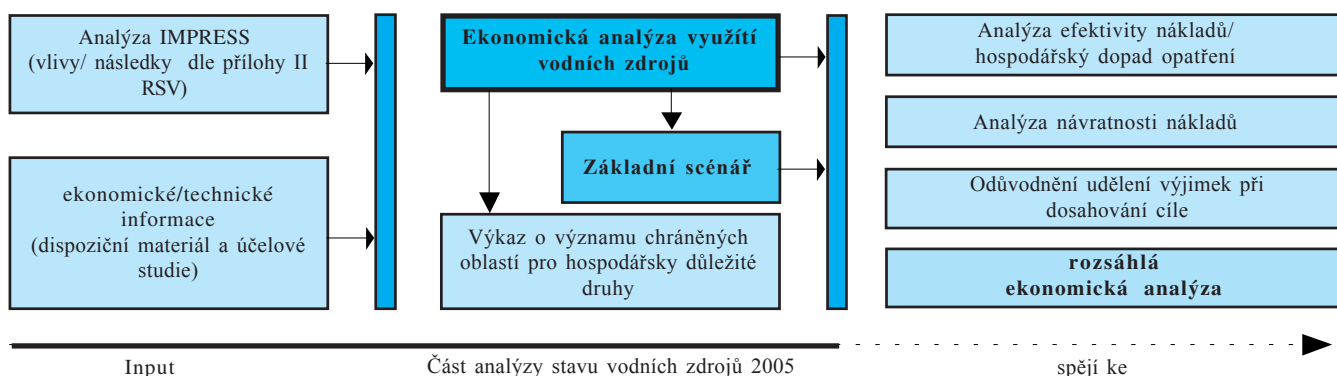
GRÜNE LIGA e.V. Bundeskontaktstelle Wasser (spolkové kontaktní místo voda) 2. vydání – září 2005

EKONOMICKÁ ANALÝZA PODLE RÁMCOVÉ SMĚRNICE O VODNÍ POLITICE

Rámcová směrnice o vodní politice (RSV) podrobně popisuje ekonomické nástroje k prosazování stanovených ekologicko-politických cílů. Vyžaduje tak od všech členských států uplatnění principu návratnosti nákladů za tak zvané vodohospodářské služby a principu původce – znečišťovatel platí (čl. 9). Při výběru nejefektivnějších kombinací opatření k dosažení ekologických cílů by se měly zohlednit vnější environmentální náklady a náklady na využívané zdroje (čl. 11). Cenová politika má vytvořit podněty k efektivnímu využívání vodních zdrojů (čl. 9). Návrh na výjimku ohledně dosažení dobrého ekologického stavu do roku 2015 musí být podložen také ekonomicky (čl. 4).

EKONOMICKÁ ANALÝZA PODLE RÁMCOVÉ SMĚRNICE O VODNÍ POLITICE
POZNÁMKY K EKONOMICKÉ ANALÝZE ZPRÁVY O LABI
LEGISLATIVA EU OHLEDNĚ OCHRANY VODNÍCH ZDROJŮ
KONTAKT/IMPRESUM

Cílem je rozpoznat bílá místa mezi předpovídaným a vyžadovaným dobrým stavem vodních zdrojů pro rok 2015, což slouží jako podklad pro sestavování programů opatření. Přihlédnout by se mělo na vývoj nabídky a poptávky ohledně vodních zdrojů. Dalším krokem je analýza přecházející až do přesného popisu nejdůležitějších otázek vodního hospodářství

Spolupůsobení různých ekonomických prvků RSV (dle Draftingu Group ECO 1: Information Sheet on River Basin Characterization: Economic Analysis of water uses; pozměněno)

Pracovní skupina CIS „Water Economics“ (WATECO) vypracovala návod na úrovni EU pro provedení ekonomické analýzy. Ten obsahuje následující:

1. popis hospodářského významu využívání vodních zdrojů
2. analýza vodohospodářských služeb a jejich návratnost nákladů
3. Základní scénář hospodářského vývoje do roku 2015
4. první úvahy o efektivnosti nákladů opatření
5. informace o dalších potřebných pracích

Využívání vodních zdrojů jsou všechna jednání, která mají „významné následky na stav vodních zdrojů“.

Vodohospodářské služby jsou oproti tomu opatření spojené s veřejným zásobováním vodou a odstraňováním odpadů, taktéž její jiné užívání, které mají významný vliv na bilanci vodních zdrojů. To se týká vlastní spotřeby a přímého průmyslového napojení a zemědělského zavlažování.

V tak zvaném základním scénáři je odhadnut vývoj nejdůležitějších oblastí využívání vodních zdrojů do roku 2015.

v oblastech povodí. Ta by se měla předložit veřejnosti do roku 2007 (před návrhem Plánu povodí) pro informaci.

Stefanie Kralisch a Oliver Pielmann

POZNÁMKY K EKONOMICKÉ ANALÝZE ZPRÁVY O LABI

Ekonomická analýza ve Zprávě o Labi byla vypracována ve dvou oddělených částech Zprávy pro německý a český úsek Labe. Částečně zaostává za doporučeními pracovní skupiny WATECO a opomíjí důležité aspekty.

K **využívání vodních zdrojů** počítá německá část vedle využívání soukromých domácností jen zemědělství, průmysl a lodní dopravu. V české části zprávy jsou oproti tomu navíc započítány i povodňová ochrana, rybářství a využívání vodních zdrojů pro volný čas.

Německý **Základní scénář** se opírá přednostně o podklady spolkové země jako celku. Na rozdíl od české části jsou v něm uvedena konkrétní čísla týkající se oblasti Labe.

V obou dílech Zprávy se vychází z neměnné zásoby vodních zdrojů. Scénáře o vývoji klimatu v Labské oblasti nejsou diskutovány. Ohledně **poptávky domácností po vodních zdrojích** je na německé straně předpokládána stagnace, na české straně lehké navýšení z dnešních 105 l/d na 120 l/d, průmyslová spotřeba by se měla snižovat. Opětovnému zvýšení spotřeby vody v zemědělství v Německu nic nenasvědčuje, ačkoliv spotřeba na zavlažování např. ve spolkové zemi Braniborsko značně narostla, v Čechách se počítá s velice mírným navýšením.

V prognóze pro **vnitrozemskou lodní dopravu** vychází německá část Zprávy z nárůstu, který se má projevit v přeshraniční přepravě. Očekávání docílit do roku 2015 prognózu rozvoje stanovenou v roce 2001, příp. ji předčít, zní ovšem velice optimisticky, obzvláště co se týče tranzitní dopravy do České republiky. V roce 2001 prošel pouze 1 mil. tun nákladu přes hraniční přechod Schmilka.

Pro vodní zdroje hraje nejen vývoj lodní dopravy důležitou roli, ale také výstavba a údržba. Stav příslušných sporných plánů není takřka zmiňován, příp. pouze v náznamech. V české části Zprávy je zmíněn pouze odkaz na složku pro zlepšení plavebních podmínek na Labi, kterou má česká vláda předložit v červnu 2005 k usnesení. Konkrétní plány, jako např. ty pro výstavbu plavebních stupňů u Ústí, nejsou blíže objasněny. Jako klíčový bod budoucího vývoje jsou jmenovány Labe (úsek Ústí – státní hranice až po Pardubice) a stejně tak přípravy pro zabezpečení sjízdnosti Vltavy do Českých Budějovic.

Přehledné shrnutí české prognózy vývoje poznamenává u morfolozických změn „lehký nárůst“ na základě lodní dopravy a „nárůst“ na základě protipovodňových opatření.

K **vodohospodářským službám** jsou na německé straně počítány výhradně zásobování vodou a její čištění, na české straně kromě toho obhospodařování oblastí povodí a malých toků. Pro poslední zmíněné je stupeň návratnosti nákladů vypočten na 60 %.

Hlavní problém ve Zprávě o Labi představuje jistě skutečnost, že analýza stavu vod a ekonomická analýza byly vypracovány souběžně a nejsou dostatečně provázány. Nejdůležitější otázky týkající se vodohospodářství, které byly rozvedeny v **analýze rizik**, byly v hospodářské analýze německé strany pouze všeobecně zohledněny, příp. opomenuty. Ve výhledových činnostech chybí zmínka o tom, které užívání vodních zdrojů má spadat do rozšířené analýzy do roku 2007.

Úvahy o vodohospodářství musí být do budoucna ještě jasně upřesněny. To je důležité především pro budoucí posouzení efektivity nákladů opatření stejně jako pro více znatelné zapojení znečišťovatele vodních zdrojů při financování potřebných nápravných opatření.

LEGISLATIVA EU OHLEDNĚ OCHRANY VODNÍCH ZDROJŮ

Jednání o **dceřiné směrnici o podzemních vodách** (dle čl. 17 RSV) pokračují. Usnesení parlamentu z dubna 2005 a aktuální diskuze v radě Ministerstva životního prostředí vzbuzují obavu, že nebudou vynesena žádná skutečně účinná ustanovení pro ochranu podzemních vod. Místo toho se očekává značné zhoršení beztak již chabého návrhu směrnice Komise ze září 2003.

O změně **směrnice o vodních zdrojích využitelných pro koupání** z roku 1976 probíhají v současné době mezi Parlamentem EU a Ministerskou radou diskuze. Komise EU k tomu v říjnu 2002 předložila návrh.

Dispoziční materiál:

Chybějící ustanovení o **prioritních látkách** se dále zpožďují. Ekologické cíle pro tyto látky zůstávají dále jen jako návrh. 14 z celkově 33 látek seznamu nejsou stále ještě definitivně označeny jako „prioritní“ nebo „prioritní nebezpečné“.

Komise EU dále razí s předstihem **protipovodňový akční program**, který byl předložen v červnu 2004. Generální ředitelství životního prostředí by chtělo dosáhnout lepší koordinace v rámci Společenství, obzvláště co se týče agrární a kohezní politiky a nalézt v těchto oblastech možnosti pro podporu opatření proti povodním. Vydání nové směrnice pro sestavení protipovodňových plánů a lepšího managementu rizik vidí některé členské státy, nejvíce ze všech Velká Británie, všeobecně kriticky. Ekologická sdružení žádají ustanovení zdůrazňující nutnost integrace povodňových rizikových plánů. Další informace pod www.wrrl-info.de.

KONTAKT/IMPRESUM

GRÜNE LIGA e.V.

Michael Bender
Prenzlauer Allee 230
10405 Berlin

Tel: +49 / 30 / 44 33 91 -44 Fax: -33

E-Mail: wasser@grueneliga.de

Internet: www.wrrl-info.de

Redakce: Tobias Schäfer, Michael Bender

Překlad: Květa Šimková

2. vydání - Září 2005 – Výtisk 500 kusů

ARNIKA, Program Příroda

Vlastimil Karlík
Chlumova 17
Praha 3, 13000
priroda@arnika.org

Tento projekt finančně podpořilo Spolkové ministerstvo životního prostředí a Spolkový úřad pro životní prostředí. Tyto instituce nenesou žádnou zodpovědnost za správnost a úplnost údajů ani případné narušení soukromí třetích osob. Názory vyjádřené v textu nemusí odpovídat názorům těchto institucí.

